

JAKUB POKRZYWNIAK

<https://doi.org/10.33995/wu2024.1.2>

date of receipt: 06.03.2024

date of acceptance: 23.04.2024

How far shall the protection of a traffic accident victim go under motor third party liability insurance?

This paper was inspired by a recent reference for a preliminary ruling lodged by the French Cour de Cassation (Mutuelle assurance des travailleurs mutualistes (Matmut) v TN and Others, Case C-236/23). The Cour de Cassation asked whether Articles 3 and 13 of Directive 2009/103 of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009 must be interpreted as precluding the nullity of a contract for civil liability motor insurance from being declared enforceable against a passenger who is a victim where that person is also the policyholder and intentionally made a false statement at the time of conclusion of the contract which gave rise to that nullity'. The Cour de Cassation observed that the CJEU had never ruled whether the nullity of the contract can be relied on against a victim who was a passenger in the vehicle where the victim is also the policyholder and the person who made the intentional false statement, which resulted in the insurance contract being null and void under national law. None of the judgments delivered by the CJEU relate to that specific situation. Even though the Court has been strengthening the rights of victims of traffic accidents for many years, by applying a rigorous interpretation of the provisions of the motor insurance directives precluding national rules that would allow for the avoidance of a policy response towards a passenger beyond the scope of the exclusions expressly allowed in the directives, some questions remain. In this case, we are dealing with an obvious insurance fraud committed by a person who subsequently suffered injuries in an accident caused by a driver of the vehicle for which a policy had been taken out by the injured person being at the same time a policyholder. Should the EU law protect also those persons who are clearly attempting to misuse an insurance contract? Shall we slur over the fact that by its nature an insurance contract has always been based on mutual trust (uberrimae fidei contract)? Should the rules governing motor third party liability insurance go as far as in no other insurance? Do fraudsters deserve protection?

Keywords: Motor third party liability insurance, exclusions of liability, fraud, preliminary ruling

Jak daleko powinna sięgać ochrona poszkodowanego w wypadku drogowym w ramach ubezpieczenia komunikacyjnego OC?

Niniejszy artykuł został zainspirowany wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożonym przez francuski Cour de Cassation (Mutuelle assurance des travailleurs mutualistes (Matmut) przeciwko TN i innym, sprawa C-236/23). Cour de Cassation zwrócił się z pytaniem, czy „art. 3 i 13 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103 z dnia 16 września 2009 r. należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uznaniu nieważności umowy ubezpieczenia komunikacyjnego odpowiedzialności cywilnej wobec pasażera będącego poszkodowanym, w sytuacji gdy osoba ta jest również ubezpieczającym i umyślnie złożyła fałszywe oświadczenie w momencie zawierania umowy, które spowodowało tę nieważność”. Cour de Cassation zauważył, że TSUE dotychczasowo nie orzekł, czy na nieważność umowy można się powołać wobec poszkodowanego, który był pasażerem pojazdu, w przypadku gdy poszkodowany jest jednocześnie ubezpieczającym i osobą, która złożyła umyślnie fałszywe oświadczenie, co spowodowało nieważność umowy ubezpieczenia w świetle prawa krajowego. Żaden z wyroków wydanych przez TSUE nie odnosi się do takiej sytuacji. W tym przypadku mamy do czynienia z oczywistym oszustwem ubezpieczeniowym popełnionym przez osobę, która następnie doznała obrażeń w wypadku spowodowanym przez kierowcę pojazdu, na który została wykupiona polisa przez poszkodowanego będącego jednocześnie ubezpieczającym. Czy prawo unijne powinno chronić również te osoby, które ewidentnie próbują nadużyć umowy ubezpieczenia? Czy mamy pomijać fakt, że umowa ubezpieczenia ze swej natury zawsze opierała się na wzajemnym zaufaniu (umowa uberrimae fidei)? Czy zasady rządzące ubezpieczeniami komunikacyjnymi OC powinny iść tak daleko, jak w żadnym innym ubezpieczeniu? Czy oszuści zasługują na ochronę?

Słowa kluczowe: Ubezpieczenie komunikacyjne OC, wyłączenia odpowiedzialności, oszustwo, orzeczenie prejudycjalne

JAKUB POKRZYWNIAK – Dr habil., professor at Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland
e-mail: jakub.pokrzywniak@amu.edu.pl
ORCID: 0000-0003-4978-4849